

to

*English – Hungarian Dictionary
of ABA Terminology*

*Angol – Magyar ABA
Terminológiai Szótár*

ALEXANDRA HERMAN
ANDREA BAUMES

English – Hungarian Dictionary of ABA Terminology

Angol – Magyar ABA Terminológiai Szótár

Translated by

Alexandra Herman

Andrea Baumes

Fordította

Herman Alexandra

Baumes Andrea

2021 © MAVEE – Magyar Alkalmazott Viselkedéselemzés Egyesület

2021 © MAVEE – Hungarian Association for Applied Behavior Analysis

Publisher - Kiadó

Copyright © MAVEE 2021 – Hungarian Association for Applied Behavior Analysis

Minden jog fenntartva. © MAVEE 2021. – Magyar Alkalmazott Viselkedéselemzés Egyesület

2475 Kápolnásnyék, Kenessey street 11., Hungary

Email: maveegyeselet@gmail.com

Phone: +36-30-691-0983

Webpage: <http://www.mavee.hu>

2475 Kápolnásnyék, Kenessey utca 11.

Email: maveegyeselet@gmail.com

Telefon: +36-30-691-0983

Weboldal: <http://www.mavee.hu>

Electronic Format First Edition (PDF) 2021. - A4

Elektronikus első kiadás (PDF) 2021. - A4

Translated by

Alexandra Herman – BCBA

Andrea Baumes – BCBA

Fordította

Herman Alexandra – BCBA

Baumes Andrea – BCBA

No part of this dictionary may be reproduced, translated, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, microfilming, recording or otherwise, without the written permission from the publisher.

A szótár egyetlen részét sem lehet a kiadó írásbeli engedélye nélkül sokszorosítani, lefordítani, visszakeresési rendszerben tárolni, vagy bármilyen formában vagy bármilyen módon továbbítani, elektronikusan, mechanikusan, fénymásolva, mikrofilmen, felvételen vagy bármilyen más módon.

ISBN 978-615-01-0841-4

Introduction and Acknowledgments to the Electronic Publication (PDF) of English - Hungarian ABA Terminology Dictionary

Welcome to the first English-Hungarian Applied Behavior Analysis (ABA) terminology dictionary published. Our team of professionals agreed that to advance ABA's science in a country with little or no peer-reviewed scholarly literature in the domain of ABA, is essential to provide the researchers and academics with a consistent terminology. We believe that providing a dictionary to this scientific field will diminish the vacuum of Hungarian ABA-related scholarly literature using this dictionary as a bridge for dissemination.

The sources of terms in this dictionary were based on Cooper, J. O., Heron, T. E., & Heward, W. L. (2007). Applied behavior analysis (2 ed.). Pearson Education Inc. Ledford, J. R., & Gast, D. L. (2018). Single case research methodology: Applications in special education and behavioral sciences (Ledford J. R. & D. L. Gast, Eds. 3 ed.). Routledge, and Mayer, G. R., Sulzer-Azaroff, B., & Wallace, M. (2014). Behavior analysis for lasting change (3 ed.). Sloan Publishing, textbooks.

The use of specific terms in the Hungarian applied behavioral analysis context somewhat differs from that of the American English language in some places. So, we decided to publish some of the Hungarian expressions used in real-life settings.

The Hungarian Behavioral Analysis Association members, discussing the translated terms in detail multiple times, contributed to completing the dictionary. We, with this, thank their efforts and time by publishing their names in the list below. We feel that this wide-ranging professional collaboration, together with its potential shortcomings, makes our handbook a valuable dictionary. Also, the dictionary may be useful resource in everyday practice, not only for practicing applied behavior analysts but also for practitioners, scholars, and researchers working in the broader field of psychology.

With the introduction of Hungarian post-graduate ABA course sequence, continued education courses, and expanding international relations, we hope that more Hungarian applied behavior analysts will engage more often with English-language ABA specific literature. Therefore, we decided to create an English-Hungarian ABA terminology dictionary to promote their work and contribution to field of ABA.

Alexandra Herman – BCBA & Andrea Baumes – BCBA

The following people participated in the revision of the dictionary:

- Krisztina Merényi - Special Education Teacher, Small Steps Foundation
- Erika Tóth - BCBA, Special Education Teacher
- Éva Szulyovszky - BCBA, Psychologist
- Orsolya Ujhelyi-Illés – BCBA, IBA - GAPS Foundation

Bevezető és Köszönetnyilvánítás

Angol – Magyar ABA Terminológiai Szótár

című elektronikus (PDF) kiadványhoz

Az alkalmazott viselkedéselemzés (Applied Behavior Analysis, ABA) szakterület első hazai terminológiai kézikönyvét lapozza az olvasó. Szakértői csapatunk egyetértett abban, hogy az ABA tudományának előmozdítása egy olyan országban, ahol az ABA területén kevés vagy egyáltalán nincsenek tudományos és akadémikus szakkönyvek, fontos, hogy a kutatók és a publikáló szakemberek egységes terminológiát használjanak. A jelen szótárral a kiadó célja, hogy hidat képezzen az angol és magyar nyelvű tudományos kiadványok létrehozásában és terjesztésében az alkalmazott viselkedéselemzés területén.

E szakszótár szakkifejezéseinek forrását az amerikai Cooper, J. O., Heron, T. E., & Heward, W. L. (2007). *Applied behavior analysis* (2 ed.). Pearson Education Inc. Ledford, J. R., & Gast, D. L. (2018). *Single case research methodology: Applications in special education and behavioral sciences* (Ledford J. R. & D. L. Gast, Eds. 3 ed.). Routledge, és Mayer, G. R., Sulzer-Azaroff, B., & Wallace, M. (2014). *Behavior analysis for lasting change* (3 ed.). Sloan Publishing, kézikönyvek szolgáltatták.

A magyar alkalmazott viselkedéselemzés gyakorlati szakkifejezéseinek alkalmazása néhol eltér az amerikaiaktól, ezért úgy döntöttünk, hogy a magyar nyelvű gyakorlatban alkalmazott változatát rendezzük kiadás alá. A Magyar Viselkedéselemzés Egyesület tagjai az angol kifejezések fordítását részleteiben megvitatta, hozzájárultak a könyv elkészültéhez. Nekik azzal mondunk köszönetet, hogy az alábbi listán közzétesszük nevüket. Úgy érezzük, hogy e széleskörű szakmai együttműködés teszi kötetünket - esetleges hiányosságaival együtt -, a mindennapi gyakorlatban haszonnal forgatható kézi szakszótárrá, nemcsak az alkalmazott viselkedéselemzői munka, hanem a pszichológia tágabb szakterületén a gyakorlati szakemberek, akadémikusok, és kutatóműhelyek képviselői számára.

Az alkalmazott viselkedéselemző felsőfokú szakképesítő képzések, továbbképző tanfolyamok beindulásával és a nemzetközi kapcsolatok bővülésével egyre több alkalmazott viselkedéselemző kerül abba a helyzetbe, hogy angol nyelvű szakanyaggal kell dolgoznia. Ezért döntöttünk úgy, hogy munkájukat megkönnyítendő egy Angol-Magyar ABA terminológiai szakszótárt készítünk.

Herman Alexandra – BCBA és Baumes Andrea – BCBA

A szótár szakmai lektorálásában részt vettek:

- Merényi Krisztina – Gyógypedagógus – Kis Lépések Alapítvány
- Tóth Erika – BCBA, Gyógypedagógus
- Szulyovszky Éva – BCBA, Pszichológus
- Ujhelyi-IIIés Orsolya – BCBA – GAPS Alapítvány

English	-	Magyar
AB design	-	AB dizájn
ABA design	-	ABA dizájn
ABAB design	-	ABAB dizájn
abative effect	-	csökkentő hatás
ABC contingency	-	ABC kontingencia
ABC design	-	ABC elrendezés/dizájn
ABC recording	-	ABC adatfelvétel
abolishing operation	-	értékcsökkentő működés
accuracy	-	pontosság
acquisition	-	elsajátítás
acquisition phase	-	elsajátítási szakasz
adjunctive (schedule induced) behavior	-	kiegészítő (megerősítési mintázatból adódó) viselkedés
adventitious reinforcement	-	véletlen megerősítés
alternating treatments design	-	váltakozó eljárások dizájn
analytic (dimension of ABA)	-	analitikus (az ABA egyik dimenziója)
anecdotal observation	-	anekdotikus megfigyelés
antecedent	-	előzmény
antecedent control	-	előzmény kontroll
antecedent intervention	-	előzmény alapú intervenció
antecedent stimulus	-	előzmény inger
appetitive stimulus	-	apetítív inger
applied (dimension of ABA)	-	alkalmazott
applied behavior analysis (ABA)	-	alkalmazott viselkedéselemzés
arbitrarily applicable relational responding	-	önkéntesen alkalmazható relációs válaszadás
arbitrary matching	-	önkéntes társítás
arbitrary stimulus class	-	önkéntes ingerosztály
associative learning	-	asszociatív tanulás
associative strength	-	asszociatív erő
attention-maintained behavior	-	figyelem által fenttartott viselkedés
audience	-	közönség
autoclitic	-	módosító verbális utalás
autoclitic frame	-	utalási keret
automatic punisher	-	automatikus büntető inger
automatic punishment	-	automatikus büntetés
automatic reinforcement	-	automatikus megerősítés
automatic reinforcer	-	automatikus megerősítő
autoshaping	-	automatikus formálás
aversive control	-	averzív kontroll
aversive counterconditioning	-	averzív ellenkondicionálás
aversive stimulus	-	averzív inger
avoidance	-	elkerülés
abstract control by a stimulus	-	absztrakt inger általi kontroll

English	-	Hungarian - Magyar
abstraction	-	absztrakció - egyetlen tulajdonság alapján történő diszkrimináció, koncepció alkotás egyik eleme
accidental chaining	-	véletlen láncolás
across-behavior multiple baseline design	-	több viselkedést vizsgáló többszörös alapvonal dizájn
across-individuals multiple baseline design	-	több személyt vizsgáló többszörös alapvonal dizájn
across-situations multiple baseline design	-	több helyzetet vizsgáló többszörös alapvonal dizájn
active behavior	-	aktív viselkedés
activity reinforcer	-	tevékenységi megerősítő
accidental reinforcement	-	véletlen megerősítés
aggressive behavior	-	agresszív viselkedés
alternative schedule	-	alternatív ütemezés
analysis of behavior	-	viselkedés elemzése
artificial discriminative stimulus	-	mesterséges diszkriminatív inger
autobiographical memory	-	önéletrajzi memória
auto maintenance	-	automatikus karbantartás, automatikus fenntartás

English	-	Hungarian - Magyar
BAB design	-	BAB dizájn
backup reinforcer	-	tartalék megerősítő
backward chaining	-	visszafelé láncolás
backward conditioning	-	visszafelé kondicionálás
base rates	-	alap arány
baseline	-	alap adatok, kiindulási adatok
baseline logic	-	alpvonal logika
behavior	-	viselkedés
behavior altering effect (of an MO)	-	viselkedésmódosító hatás
behavior analysis	-	viselkedéselemzés
behavior analyst	-	viselkedéselemző
behavior analyst certification board	-	nemzetközi viselkedéselemzői tanúsító testület
behavior assessment	-	viselkedési felmérés
behavior chain	-	viselkedéslánc
behavior trap	-	viselkedési csapda
behavioral (dimension of ABA)	-	viselkedési
behavioral contingency	-	viselkedési kontingencia, vagy viselkedési lehetőség
behavioral contract	-	viselkedési szerződés
behavioral contrast	-	viselkedési kontraszt
behavioral cusp	-	kapu viselkedés
behavioral deficit	-	viselkedésbeli hiányosság
behavioral ecology	-	viselkedési ökológia
behavioral excess	-	viselkedési többlet
behavioral fluency	-	viselkedési fluencia, viselkedés folyékonyága
behavioral history	-	viselkedési előtörténet
behavioral momentum	-	viselkedési lendület
behavioral principles	-	viselkedési alapelvek
behavioral repertoire	-	viselkedési repertoár
behavioral skill training	-	viselkedési készségek tréning
behaviorism	-	behaviorizmus
between-groups design	-	csoportok közötti vizsgálati dizájn
blocking	-	blokkolás
board certified assistant behavior analyst	-	BA szintű nemzetközileg képezített viselkedéselemző
board certified behavior analyst	-	nemzetközileg képezített viselkedéselemző
board certified behavior analyst-doctoral	-	doktori szintű nemzetközileg képezített viselkedéselemző
break and run	-	szünet és futás (ezt műszaki területen is használják a gyártási statisztikákban)
break points	-	törési pontok

English	-	Hungarian - Magyar
behavior analysis procedures and strategies	-	viselkedéselemzési eljárások és stratégiák
behavioral goal	-	viselkedési cél
behavioral laws	-	viselkedési törvényszerűségek
behavioral objective	-	viselkedési célfeladat
behaviorally anchored rating scale	-	viselkedéshez kötött minősítési skála
believability	-	hihetőség
burst	-	fellángolás
backward chaining with leaps ahead	-	visszafelé láncolás ugrásokkal előre
behavior chain interruption strategy (BCIS)	-	viselkedéses lánc megszakítási stratégia (BCIS)
behavior replacement strategies	-	viselkedés helyettesítő stratégiák
behavior chain with a limited hold	-	viselkedés lánc korlátozott időtartammal
bonus response cost	-	bónusz válasz költség
bootleg reinforcement	-	tervezetlen túlzott megerősítés
brief stimulus assessment procedure	-	rövid inger értékelési eljárás

English	-	Hungarian - Magyar
case study	-	esettanulmány
categories	-	kategóriák
celeration	-	gyorsulás/celeráció
celeration chart	-	gyorsulási/celerációs grafikon
contingency-governed behavior	-	kontingencia-vezérelt viselkedés
chain	-	lánc
chain schedule of reinforcement	-	láncolt megerősítési mintázat
chained responses	-	láncolt válaszok
chaining	-	láncolás
chamber	-	kamra
changeover	-	átváltás
changeover delay	-	átváltási késleltetés
changeover ratio	-	átváltási arány
changeover response	-	átváltási válasz
changing criterion design	-	változó kritérium dizájn
choice	-	választás
classical conditioning	-	klasszikus kondicionálás
client	-	kliens
clinical significance	-	gyakorlati szignifikancia, gyakorlati jelentőség
closed economy	-	zárt gazdaság
clustering	-	csoportosítás
coercion	-	kényszerítés
collateral behavior	-	járulékos viselkedés
comparison design	-	összehasonlító dizájn
comparison stimulus	-	párosító inger
competency-based instruction	-	kompetencia alapú tanítás
complex behavior	-	komplex viselkedés
compound schedule	-	kombinált megerősítési mintázat
concept	-	fogalom
concept training	-	fogalmak tanítása
conceptual stimulus control	-	csoportosított inger kontroll
concurrent/conjoint schedules	-	többszörös egyidejű megerősítési mintázatok
concurrent chain schedules	-	egyidejű többszörös láncolt megerősítési mintázatok
conditional discrimination	-	feltételhez kötött azonosítás
conditional probability	-	feltételhez kötött valószínűség
conditioned stimulus	-	kondicionált inger
conditioned aversive stimulus	-	kondicionált averzív inger
conditioned emotional response	-	kondicionált érzelmi válasz
condition inhibition	-	kondicionált gátlás
conditioned reflex	-	kondicionált reflex
conditioned reinforcer/punisher	-	kondicionált megerősítő/büntető
conditioned suppression	-	kondicionált elnyomás

English	-	Hungarian - Magyar
conditioning	-	kondicionálás
confound variables	-	nem kontrollált változók
conjugate reinforcement	-	válaszhoz igazított megerősítés
conjunctive schedule	-	additív megerősítési mintázat
consequence	-	következmény
constructional approach	-	erőforrás alapú megközelítés
context of behavior	-	viselkedési kontextus
contiguity	-	időbeni párosítás
contingencies	-	kontingenciák
contingency analysis	-	kontingencia analízis
contingency contract	-	kölcsönös kontingencia szerződés
contingency management	-	kontingencia menedzsment
contingency of reinforcement	-	megerősítési kontingencia
contingency-governed behavior	-	kontingencia-vezérelt viselkedés
contingency-shaped behavior	-	kontingencia által formázott viselkedés
contingent delay	-	viselkedés-függő késleltetés
contingent observation	-	viselkedés-függő megfigyelés
contingent relation	-	viselkedési kontingencia
contingent stimulus	-	viselkedés-függő inger
continuous behavior	-	folyamatos viselkedés
continuous measurement	-	folyamatos mérés
continuous reinforcement	-	folyamatos megerősítés
contrived/conditioned/extrinsic reinforcer	-	mesterséges/kondicionált megerősítő
control	-	kontroll
control condition	-	kontroll kondíció
control group	-	kontroll csoport
controlling stimulus	-	kontrolláló inger
correction procedure	-	hibajavítás/hibajavítási eljárás
count	-	darabszám
counterconditioning	-	ellenkondicionálás
counter control	-	ellenkontroll
covert behavior	-	rejtett viselkedés
criterion	-	kritérium
cumulative recorder	-	kumulatív rögzítő
cumulative curve	-	kumulatív görbe
cumulative graph	-	kumulatív grafikon
cumulative record	-	kumulatív mérés
cycle	-	ciklus
cyclic variability	-	ciklikus variabilitás

English	-	Hungarian - Magyar
Dead man's test	-	halott ember teszt
deadline principle	-	határidő elve
deceleration	-	csökkenés
decisional self-control	-	döntési önkontroll
default technologies	-	helytelen technológiák
defensive conditioning	-	védekező kondicionálás
deictic verbal behavior	-	deiktikus verbális viselkedés
delay conditioning	-	késleltetés kondicionálás
delay of reinforcement	-	megerősítés késleltetése
delay-reduction hypothesis	-	késleltetés-csökkentés hipotézis
delay-to-punishment interval	-	büntetés késleltetési intervallum
delayed conditioning	-	késleltetett kondicionálás
delayed echolalia	-	késleltetett echolalia
delayed imitation	-	késleltetett utánzás
delayed matching to sample	-	késleltetett párosítás
delayed multiple baseline designs	-	többszörös késleltetett alapvonalú dizájn
delayed reinforcement	-	késleltetett megerősítés
dependent group contingency	-	csoport függő kontingencia (egy mindenkiért)
dependent variable	-	függő változó
deprivation	-	depriváció
descriptive functional behavior assessment	-	funkció elemzés
desensitization training	-	deszenzitizációs tréning
determinism	-	determinizmus
diagram of schedules of reinforcement	-	megerősítő ütemezési diagram
differential conditioning	-	differenciál kondicionálás
differential penalizing of high rates	-	magas gyakoriság differenciált büntetése
differential punishment procedure	-	differenciált büntetőeljárás
differential rate of reinforcement	-	megerősítés differenciális rátája
differential reinforcement	-	differenciált megerősítés
differential reinforcement of alternative behavior (DRA)	-	alternatív viselkedés differenciált megerősítése (DRA)
differential reinforcement of diminishing rates (DRD)	-	csökkenő rátájú viselkedés differenciált megerősítése (DRD)
differential reinforcement of high rates (DRH)	-	magas rátájú viselkedés differenciált megerősítése (DRH)
differential reinforcement of incompatible behavior (DRI)	-	inkompatibilis viselkedés differenciált megerősítése (DRI)
differential reinforcement of low rate (DRL)	-	alacsony rátájú viselkedés differenciált megerősítése (DRL)
differential reinforcement of other behavior (DRO)	-	más viselkedés differenciált megerősítése (DRO)
differential reinforcement of paced responses (DRP)	-	adott ütemű válaszok differenciált megerősítése (DRP)

English	-	Hungarian - Magyar
differential reinforcement of zero responding	-	nulla válaszok differenciális megerősítése
differential reinforcement procedure	-	differenciált megerősítő eljárás
differential reinforcement schedules	-	differenciált megerősítés ütemezések
differential response	-	differenciális válasz
direct instruction	-	közvetlen oktatás
direct measurement	-	közvetlen mérés
direct observation	-	direkt megfigyelés, közvetlen megfigyelés
direct observational recording	-	közvetlen megfigyelésen alapuló adatfelvétel
direct replication	-	közvetlen replikáció
direct-acting contingency	-	közvetlenül ható kontingencia
discontinuous measurement	-	szakaszos mérés
discrete behavior	-	egyedi viselkedés
discrete stimulus	-	diszkrét inger
discrete trials	-	egyedi próbák
discrete trials procedure	-	egyedi próbák eljárása
discriminated avoidance	-	megkülönböztetett elkerülés
discriminated behavior	-	diszkriminált viselkedés
discriminated extinction	-	diszkriminált kioltás
discriminated operant	-	diszkriminált operáns
discrimination	-	megkülönböztetés, diszkrimináció
discrimination index	-	diszkriminációs index
discrimination training	-	diszkriminációs oktatás
discriminative stimulus	-	diszkriminatív inger, megkülönböztető inger
discriminative stimulus for punishment	-	büntetést jelző diszkriminatív inger
distributed practice	-	elosztott gyakorlat
divergent multiple control	-	divergens többszörös kontroll
drift	-	eltérés
dual-functioning chained stimuli	-	duálisan funkcionáló láncolt inger
duration	-	időtartam
duration of response	-	válasz időtartama
duration of stimulus	-	inger időtartama
duration recording	-	időtartam adatrögzítés

English	-	Hungarian - Magyar
echoic	-	hangutánzás
echoic behavior	-	hangutánzó viselkedés
ecobehavioral assessment	-	öko-viselkedéses értékelés
edible reinforcer	-	ehető megerősítő
educational significance	-	oktatási jelentőség
eidetic memory	-	fotografikus memória
elicit	-	kivált
emergent relation	-	emergens kapcsolat
emission	-	kibocsátás
emit	-	kibocsát
emotional behavior	-	érzelmi viselkedés
encoding	-	kódolás
environmental control of behavior	-	viselkedés szabályozása a környezet által
environmental event	-	környezeti esemény
equal-interval graph	-	egyenlő intervallum grafikon
equal-ratio graph	-	egyenlő-arányú grafikon
equivalence class	-	ekvivalencia osztály
equivalence relation	-	ekvivalencia kapcsolat
errorless learning	-	hibamentes tanulás
escape	-	kibúvó
escape behavior	-	menekülési viselkedés
escape-avoidance learning	-	menekülés-elkerülés tanulás
establishing operation	-	létrehozó művelet
establishing stimulus	-	létrehozó inger
Estes-Skinner procedure	-	Estes-Skinner eljárás
ethics	-	etika
event recorder	-	eseményrögzítő (személy)
event recording	-	esemény rögzítés
evocation	-	előidézés
exchangeable reinforcers	-	cserélhető megerősítők
executive function	-	végrehajtó funkció
exemplars	-	példák, minták
experimental analysis of behavior	-	viselkedés kísérleti elemzése
experimental condition	-	kísérleti kondíció
experimental control	-	kísérleti kontroll
experimental interaction	-	kísérleti interakció
explanatory fiction	-	magyarázó fikció
exteroceptive stimulus	-	exteroceptív inger (a külvilágból, a bőrön keresztül érkező inger)
extinction	-	kioltás, törlés
extinction burst	-	kioltási fellángolás
extinction gradient	-	kioltási gradiens
extinction/recovery test	-	kioltási/felépülési teszt
extraneous sources of reinforcement	-	megerősítés külső forrásokból
extraneous variable	-	külső változó

English	-	Hungarian - Magyar
extrinsic reinforcer	-	külső megerősítő
extrinsic variability	-	külső variabilitás/változékonyság
error correction strategies	-	hibajavító stratégiák
escape contingency	-	menekülési kontingencia
escape extinction	-	menekülési kioltás
evidence-based practice	-	bizonyítékokon alapuló gyakorlat
evocative effect	-	előidéző hatás
exact-count-per-interval IOA	-	pontos-egyezés-per-intervallum IOA
exclusion time-out	-	kizárásos kényszerszünet
experimental design	-	kísérleti dizájn
ex post facto measurement	-	utólagos mérés

English	-	Hungarian - Magyar
facial screening	-	arc kendőzés
fading	-	stimulus csökkentés/halványítás
fading procedure	-	stimulus csökkentő/halványító eljárás
faulty stimulus control	-	hibás inger kontroll
feature stimulus class	-	tulajdonság alapú inger osztály
fine-grain repertoire	-	kis osztásközű repertoár
first-order conditioning	-	elsőrendű kondicionálás
fixed-duration schedule	-	határozott idejű ütemezés
fixed-interval	-	határozott időintervallum
fixed-interval DRO	-	határozott időtartamú DRO
fixed-interval schedule	-	határozott időtartam ütemezés
fixed-momentary DRO	-	meghatározott pillanatnyi DRO
fixed-ratio	-	rögzített arányú
fixed-ratio schedule	-	rögzített arányú ütemezés
fixed-time schedule	-	rögzített idejű ütemezés
food deprivation	-	éheztetés, ételmegvonás
force	-	válasz intenzitás
forced choice	-	erőltetett választás
formative assessments	-	fejlesztő értékelés
forward-chaining	-	előre láncolás
four-term contingency	-	négy fázisú kontingencia
frame	-	keret
free operant	-	szabad operáns
free operant avoidance	-	szabad operáns elkerülés
free recall	-	szabad felidézés
frequency	-	gyakoriság
frequency of responding	-	válaszadás gyakorisága
full session DRL	-	teljes ülés DRL
function-based definitions	-	funkció-alapú definíciók
functional analysis (FA)	-	funkció analízis (FA)
functional analysis of behavior (FBA)	-	funkcionális viselkedéselemzés (FBA)
functional assessment interview (FAI)	-	funkcionális értékelési interjú (FAI)
functional class	-	funkcionális kategória
functional communication training (FCT)	-	funkcionális kommunikáció tréning (FCT)
functional equivalence	-	funkcionális ekvivalencia
functional relation	-	funkcionális kapcsolat
functional relationship	-	funkcionális viszony
functional response class definition	-	funkcionális válasz-kategória meghatározása
functional skill	-	funkcionális képesség

English	-	Hungarian - Magyar
generality	-	általánosíthatóság
generalization	-	generalizáció (általánosítás)
generalization gradient	-	generalizációs grádiens
generalization training	-	generalizációs tréning (általánosítás tréning)
generalized conditioned reinforcer	-	generalizált kondicionált megerősítő
generalized imitation	-	generalizált utánczás
generalized learned reinforcer	-	generalizált tanult/kondicionált megerősítő
generalized punisher	-	generalizált büntető
generalized reinforcer	-	generalizált megerősítő
genotype	-	genotípus
go-no go discrimination	-	megerősítés-kioltás diszkrimináció
goal	-	cél
goal-directed systems design	-	célirányos rendszerek dizájn
goal-setting	-	célkitűzés
good behavior game	-	jó/helyes viselkedés játék
gradient	-	grádiens
graduated guidance	-	fokozatosan elhalványított irányítás
graduated prompting	-	fokozatos promptolás
grammars	-	nyelvi egységek
group behavior	-	csoportos viselkedés
group contingencies	-	csoportos kontingenciák
group research design	-	csoportos kutatási dizájn

English	-	Hungarian - Magyar
habit reversal	-	szokás visszafordítása
habituation	-	habituáció
hallway time-out	-	folyosói kényszerszünet, time-out
hero procedure	-	hős eljárás
heterogenous chains schedule	-	heterogén láncos ütemezés
hierarchy of behavior or responses	-	viselkedések vagy válaszok hierarchiája
high-probability (high-p) request sequence	-	nagy valószínűségű (high-p) kérés szekvencia, lásd viselkedési momentum vagy viselkedési lendület
higher-order conditioning	-	magasabb rendű kondicionálás
higher-order-class behavior	-	magasabb rendű osztályú viselkedés
history of reinforcement	-	megerősítési előtörténet
homogenous chains schedule	-	homogén láncos ütemezés

English	-	Hungarian - Magyar
idemnotic measurement	-	idemnotikus mérés
identity matching	-	azonos párosítás
illusory variability	-	illuzórikus variabilitás
imitation	-	utánzás
imitative prompt	-	utánzó prompt
immediate reinforcement	-	azonnali megerősítés
implicit learning	-	implicit tanulás
implicit memory	-	implicit memória
imprinted stimulus	-	bevésődött inger
imprinting	-	bevésődés, imprinting
impulsivity	-	impulzivitás
in vivo desensitization	-	in vivo deszenzitizáció
in-house research	-	házon belüli kutatás
incentive	-	ösztönző, incentív
incidental chaining or incidental reinforcement	-	véletlen láncolás vagy véletlen megerősítés
incidental learning	-	véletlenszerű tanulás
incidental teaching	-	véletlenszerű tanítás
incompatible behavior	-	összeegyeztethetetlen viselkedés
incomplete measurement	-	hiányos mérés
independent research	-	önálló kutatás
independent variable	-	független változó
independent variable condition	-	független változó állapot
indirect functional assessment	-	közvetett funkcionális viselkedéselemzés
indirect measurement	-	közvetett mérés
indirect-acting contingency	-	közvetett kontingencia
indiscriminable contingency	-	megkülönböztethetetlen kontingencia
individualized instruction	-	személyre szabott oktatás
induction	-	indukció
ineffective contingency	-	hatástalan kontingencia
inferential statistics	-	következtetési statisztikák
informed consent	-	beleegyező nyilatkozat
inhibition	-	gátlás
inhibitory gradient	-	gátló grádiens
inhomogeneous data	-	inhomogén adatok
initial behavior	-	kezdeti viselkedés
initial links (concurrent chain schedules)	-	kezdeti lánclem (egyidejű lánc ütemezés)
innate imitation	-	veleszületett utánzás
insensitivity to contingencies	-	kontingencia érzéketlenség
instinctive drift	-	ösztönös sodródás
instructional demand	-	oktatási követelmény
instructional objective	-	oktatási cél
instructional setting	-	oktatási környezet
instructional stimulus	-	oktatási inger

English	-	Hungarian - Magyar
instructional training	-	instrukcionális képzés
instrument decay	-	mérőeszköz hanyatlás (a mérés pontatlan +/- irányban a függő változó esetében)
intensity	-	intenzitás
inter-reinforcement interval	-	megerősítők közötti intervallum
interdependent group contingency	-	egymástól kölcsönösen függő csoport kontingencia (mindenki együtt)
interdependent schedule	-	egymástól kölcsönösen függő csoport ütemezés
interim behavior	-	átmeneti viselkedés
interlocking schedule	-	beágyazott ütemezés
intermediate behaviors	-	közbenső viselkedés
intermittent reinforcement	-	váltakozó megerősítő
intermittent reinforcement effect	-	váltakozó megerősítő hatás
intermittent schedule of reinforcement	-	váltakozó megerősítő ütemezés
internal validity	-	belső validitás
interobserver agreement	-	megfigyelési egyeztetés
interobserver reliability	-	megfigyelői megbízhatóság
interoceptive stimulus	-	interoceptív inger
interresponse time	-	válaszközi idő
intersubject variability	-	részvevők közötti variabilitás
interval DRL	-	intervallumonkénti alacsony rátájú viselkedés differenciált megerősítése (intervallum DRL)
interval recording	-	szakaszos rögzítés
interval schedule of reinforcement	-	intervallum alapú megerősítési ütemezés
interval-by-interval IOA	-	intervallumonkénti megfigyelők közötti egyezés (IOA)
intervention	-	beavatkozás
intervention (treatment) package	-	beavatkozás (kezelés) csomag
intraverbal	-	intraverbális
intrinsic aversive stimulus	-	belső averzív inger
intrinsic motivation	-	belső motiváció
intrinsic reinforcer	-	belső megerősítő
irreversibility	-	irreverzibilitás
isolation	-	izoláció

English	-	Hungarian - Magyar
job analysis (task analysis)	-	feladat elemzés
joint control	-	együttes kontroll

English	-	Hungarian - Magyar
key light	-	fény inger (kísérleti viselekedéselemzésben)

English	-	Hungarian - Magyar
labeled praise	-	viselkedés-specifikus dicséret
language	-	nyelv
language development	-	nyelvfejlődés/nyelvelsajátítás
language relativity	-	nyelvi relativitás
latency	-	látencia/várakozási idő
law of effect	-	a hatás törvénye
law of intensity magnitude	-	intenzitás-méret törvény
learned aversive condition	-	tanult/másodlagos averzív kondíció
learned reinforcer	-	tanult/másodlagos/kondicionált megerősítő
learning history	-	tanulási előtörténet
lever	-	emelő
limited hold	-	korlátozott elérhetőség
link	-	viselkedéses lánc összevető/alkotóelem

English	-	Hungarian - Magyar
magnitude	-	nagyság
maintenance	-	fenntartás
maintenance schedule	-	fenntartás ütemterv
maintenance training	-	fenntartás/megtartás képzés
mand	-	kérés
massed practice	-	többszörös gyakorlás
match-to-sample method	-	párosítási módszere
matching law	-	illeszkedés törvénye
matching to sample	-	párosítás
maturation	-	érés, fejlődés
mean interresponse time per response interobserver agreement (IOA)	-	megfigyelési egyeztetés (IOA) válaszokénti átlagos válaszközi idő (IRT)
mean latency per response interobserver agreement (IOA)	-	megfigyelési egyeztetés (IOA) átlagos válaszokénti látencia
mean level line	-	átlagos szintvonal
mean-count per interval interobserver agreement (IOA)	-	megfigyelési egyeztetés (IOA) adatok átlaga megfigyelt intervallumonként
mean-duration per occurrence interobserver agreement (IOA)	-	megfigyelési egyeztetés (IOA) átlagos időtartam per előfordulás
measurement bias	-	mérési torzítás
measurement by permanent product	-	végleges termék mérése
measurement reactivity	-	mérési reaktivitás
median level line	-	medián szintvonal
mediating generalization	-	mediáló generalizáció
metaphorical extensions	-	metaforikus kiterjesztés
methodological behaviorism	-	módszertani behaviorizmus
metonymical extensions	-	metonimikus bővítmények
mixed schedule	-	vegyes ütemezések
mixed schedule of reinforcement	-	vegyes megerősítési ütemezés
mnemonics	-	mnemonika
modeling procedure	-	modellezési eljárás
molar and molecular analyses	-	moláris és molekuláris elemzések
momentary DRO	-	pillanatnyi DRO
momentary time sampling	-	pillanatnyi idő mintavétel
moral rule control	-	erkölcsi szabály általi vezérlés
most to least prompting	-	a legbeavatkozóbttól a legkevésbé beavatkozó promptolás
motivating operations	-	motiváló műveletek
motivation assessment scale (MAS)	-	motivációs értékelési skála (MAS)
motor programs	-	motorikus programok
movement cycle	-	mozgás ciklus
movement suppression timeout	-	mozgást korlátozó kényszerszünet
multielement design	-	többelemes tervezés

English	-	Hungarian - Magyar
multiple baseline design across participants	-	többrésztvevős többszörös alapvonal dizájn
multiple baseline design across settings	-	több helyzetes többszörös alapvonal dizájn
multiple baseline design across stimulus conditions	-	több ingeren kondíción végzett többszörös alapvonal dizájn
multiple baseline design	-	többszörös alapvonal dizájn
multiple causation of behavior	-	viselkedés többszörös oksága
multiple control	-	többszörös ellenőrzési hatás
multiple exemplar training	-	többszörös mintán alapuló oktatás
multiple opportunity assessment method	-	többszörös lehetőségen alapuló értékelési módszer
multiple probe design	-	többszörös mintavételi dizájn
multiple probes	-	többszörös mintavétel
multiple response training	-	többszörös válaszadási oktatás
multiple schedule	-	többszörös ütemezés
multiple schedule design	-	többszörös ütemezés dizájn
multiple schedules of reinforcement	-	megerősítő többszörös ütemterve
multiple treatment reversal designs	-	többszörös kezelés dizájn visszafordítással
multiple-treatment interference	-	többszörös kezelés általi interferencia

English	-	Hungarian - Magyar
narrative recording	-	narratív rögzítés
natural consequences	-	természetes következmények
natural discriminative stimulus	-	természetes megkülönböztető inger
natural reinforcer	-	természetes megerősítő
needs assessment	-	szükséglet felmérés
negative practice	-	időhöz kötött ismétléses büntetés
negative punishment	-	negatív büntetés
negative reinforcement	-	negatív megerősítés
negative reinforcer	-	negatív megerősítő
neophobia	-	neofóbia
neuropharmacology	-	neurofarmakológia
neutral stimulus	-	neutrális/semleges inger
new-response method for conditioned reinforcement	-	új válasz módszer a megerősítő kondicionálására
noncontingent reinforcement	-	választól független megerősítés
nonintermittent	-	folyamatos
noxious stimulus	-	ártalmas inger

English	-	Hungarian - Magyar
objective measurement	-	objektív mérés
observational learning	-	megfigyeléses tanulás
observed values	-	megfigyelt értékek
observer drift	-	megfigyelők közötti eltérés
observing response	-	megfigyelő válasz
obtrusive assessment	-	beavatkozó/tolakodó megfigyelés
occasion	-	alkalom
omission training	-	egyéb viselkedés differenciált megerősítése
ontogenetic behavior	-	ontogenetikus viselkedés
ontogeny	-	egyedfejlődés
open economy	-	nyitott gazdaság
operandum	-	operandum (kar, kilincs, kapcsoló operáns kísérleti kamrában)
operant	-	operáns
operant aggression	-	operáns agresszió
operant behavior	-	operáns viselkedés
operant chamber	-	operáns kamra
operant conditioning	-	operáns kondicionálás
operant discrimination	-	operáns megkülönböztetés/diszkrimináció
operant extinction	-	operáns kioltás
operant imitation	-	operáns utánzás
operant level	-	alap szint (viselkedés előfordulása a beavatkozás előtt)
operant reinforcement	-	operáns megerősítés
operant selection	-	operáns szelekció
operation	-	beavatkozás, művelet
operational definition	-	műveleti definíció
operational statement	-	műveleti leírás
organism	-	organizmus
orienting response	-	orientációs válasz
outcome recording	-	eredmény mérés
outcome variables	-	eredmény változók
overall rate	-	teljes gyakoriság
overcorrection	-	felülírás, túlkorrekció
overgeneralization	-	túláltalánosítás/túlgeneralizálás
overmatching	-	túlegyezés/túlilleszkedés
overshadowing	-	véletlen kondicionálás
overt behavior	-	megfigyelhető viselkedés

English	-	Hungarian - Magyar
paced response	-	ütemes válaszadás
pain-elicited aggression	-	fájdalom által kiváltott agresszió
pairing procedure	-	párosítási eljárás, pairing
paradigm	-	paradigma
parametric analysis	-	parametrikus elemzés
parametric manipulation	-	parametrikus manipuláció
parsimony	-	takarékosság
partial-reinforcement effect	-	részleges megerősítő hatás
partition timeout	-	leválasztott kényszerszünet
passive avoidance	-	passzív elkerülés
Pavlovian conditioning	-	pavlovi kondicionálás
pay for performance	-	teljesítményfüggő fizetés
peak shift	-	csúcs eltolás
peer influence/mediated strategies	-	kortárs befolyás / közvetített stratégiák
peer review	-	szakértői értékelés
penalty contingency	-	büntetési kontingencia
percent graph	-	százalék grafikon
percentage reinforcement	-	százalékos megerősítés
percentile reinforcement schedule	-	percentilis megerősítő ütemezés
performance	-	teljesítmény
performance maintenance	-	teljesítmény fenntartása
permanent product recording	-	állandó termék feljegyzés
personalized system of instruction	-	személyre szabott oktatási rendszer
phenotype	-	fenotípus
philosophic doubt	-	filozófiai kétely
phototaxis	-	fototaxis
phylogenetic	-	filogenetikai
phylogenetic behavior	-	filogenetikai viselkedés
phylogenetic constraints	-	filogenetikai korlátozások
phylogenetic history	-	filogenetikai történet
phylogeny	-	törzsfajlás
physical guidance	-	fizikális útmutatás
physical prompt	-	fizikális prompt
physical punishment	-	fizikális büntetés
pilot research	-	kísérleti kutatás
pivotal behavior	-	kulcsfontosságú viselkedés
planned activity (PLA) check	-	tervezett tevékenység ellenőrzés
planned ignoring	-	tervezett figyelmen kívül hagyás
point-to-point correspondence	-	pontról pontra egyezés
polydipsia	-	polidipszia
polymorphous stimulus class	-	polimorf inger osztály
positive reinforcement	-	pozitív megerősítés
positive reinforcer	-	pozitív megerősítő
positive (behavior) scanning	-	pozitív (viselkedés) kiválasztás
post reinforcement pause	-	megerősítés utáni szünet

English	-	Hungarian - Magyar
post-discrimination gradient	-	megkülönböztetés utáni gradiens
practice effect	-	tanulási előzmény
pre-aversive stimulus	-	pre-averzív inger
precise behavior measurement	-	pontos viselkedés mérés
predictive stimulus	-	prediktív inger
preference	-	preferencia
preference assessment	-	preferencia felmérés
Premack principle	-	Premack elv
primary aversive stimuli	-	elsődleges averzív ingerek
primary punisher	-	elsődleges büntető
primary reinforcer	-	elsődleges megerősítő
priming	-	alapozás
principle of behavior	-	viselkedési elv
principle of contingency	-	a kontingencia elve
principle of deprivation	-	a depriváció elve
principle of immediacy	-	az azonnaliság elve
principle of size	-	a méret elve
private behavior	-	privát viselkedés
private events	-	privát események
probabilistic stimulus class	-	valószínűségi inger osztály
probability	-	valószínűség
probability of performance	-	teljesítmény valószínűsége
probability of response	-	válaszadás valószínűsége
probe	-	próba
procedural fidelity	-	eljárási hűség
procedural package	-	eljárási csomag
procedure	-	eljárás
procedure of fixed-outcome shaping	-	rögzített eredmény formázási eljárás
procedure of shaping with punishment	-	büntetéssel való formázási eljárás
procedure of shaping with reinforcement	-	megerősítéssel való formázási eljárás
process	-	folyamat
products of behavior	-	viselkedéses termékek
programmed instruction	-	programozott oktatás
programming common stimuli	-	közös ingerek programozása
progressive delay procedure	-	progresszív késleltetési eljárás
progressive schedule	-	progresszív ütemezés
prompt	-	prompt
prompting	-	promptolás
property	-	tulajdonság
proprioceptive stimulus	-	proprioceptív inger
punisher	-	büntető
punishing stimulus	-	büntető inger
punishment	-	büntetés

English	-	Hungarian - Magyar
qualitative praise	-	viselkedésspecifikus dicséret
quantitative law of effect (matching law)	-	a hatás kvantitatív törvénye, illesztés törvénye

English	-	Hungarian - Magyar
radical behaviorism	-	radikális behaviorizmus
random control	-	véletlenszerű ellenőrzés
random interval	-	véletlenszerű mintavételi időköz
random-interval schedule	-	véletlenszerű időközönkénti ütemezés
random-ratio schedule	-	véletlenszerű ráta ütemezés
range	-	terjedelem
rate	-	arány, ráta
rate dependency	-	függőségi ráta
rate graph	-	arány grafikon
rate of frequency	-	frekvenciaráta
rate of reinforcement	-	megerősítés rátája
rate of responding	-	válaszadási ráta
rating scales	-	értékelő skálák
ratio schedule	-	ráta ütemezés
ratio strain	-	terhelési ráta
reaction time	-	reakció idő
reactive measurement	-	reaktív mérés
recalibrate	-	rekalibráció
recovery from punishment	-	büntetésből való felépülés
reductive procedure	-	reduktív eljárás
reflex	-	reflex
reflexive-conditioned motivating operation (CMO-R)	-	reflexív-kondicionált motivációs művelet (CMO-R)
reflexivity	-	reflexivitás
regression	-	regresszió
rehearsal	-	próba
reinforced positive practice	-	megerősített pozitív gyakorlás
reinforcement	-	megerősítés
reinforcement contingency	-	megerősítési kontingencia
reinforcement density	-	megerősítési sűrűség
reinforcement procedure	-	megerősítés eljárás
reinforcement reserve	-	tartalék megerősítés
reinforcer	-	megerősítő
reinforcer menu	-	megerősítő választék
reinforcer sampling	-	megerősítő mintavétel
reinforcer survey	-	megerősítő felmérés
reinforcer-abolishing effect	-	megerősítő-kioltó hatás
reinforcing stimulus	-	megerősítő inger
relational discrimination/relational learning	-	relációs diszkrimináció / relációs tanulás
relative rate	-	relatív arány
relative rate of reinforcement	-	megerősítés relatív aránya
relative rate of response	-	válaszadás relatív sebessége
relevance	-	fontosság
relevance of behavior rule	-	viselkedés jelentősége szabály

English	-	Hungarian - Magyar
reliability	-	megbízhatóság
reliability of measurement	-	mérés megbízhatósága
reliability of observation	-	megfigyelés megbízhatósága
repeatability	-	ismételhetőség
repeated acquisition	-	ismételt elsajátítás
repeated measures design	-	megismételt mérések dizájn
repertoire	-	repertoár
replicate	-	megismétlés, replikáció
respondent level	-	respondens szint
response latency	-	válasz késleltetése, válaszadás látenciája
reprimand	-	megrovás
reproduction	-	reprodukció
required relaxation	-	előírt relaxáció
resistance to change	-	a változásnak való ellenállás
resistance to extinction	-	a kioltásnak való ellenállás
respondent	-	respondens
respondent aggression	-	respondens agresszió
respondent behavior	-	respondens viselkedés
respondent conditioning	-	klasszikus (respondens) kondicionálás
respondent discrimination	-	respondens megkülönböztetés
respondent extinction	-	respondens kioltás
respondent generalization	-	respondens általánosítás, respondens generalizáció
respondent reinforcement	-	respondens megerősítés
response	-	válasz
response blocking	-	válasz blokkolása
response class	-	válasz osztály
response competition	-	válaszadási verseny
response contingency	-	válaszadási kontingencia
response cost	-	válaszadási költség
response delay	-	válaszadási késedelem
response deprivation	-	válaszadási depriváció
response deprivation hypothesis	-	válaszadási deprivációs hipotézis
response differentiation	-	válasz differenciálás
response dimensions	-	válaszadás méretek
response fluency	-	válaszadási folyékonyosság
response generalization	-	válasz általánosítás, válasz generalizáció
response induction	-	válaszindukció
response key	-	válaszkulcs (kísérleti kamrában pl. kar, nyomógomb)
response maintenance	-	válasz fenntartás, válaszadás karbantartás
response rate	-	válaszadási arány
response strength	-	válaszadás erőssége
response test	-	választeszt
response topography	-	válaszadási topográfia

English	-	Hungarian - Magyar
response-contingent presentation	-	válaszfüggő bemutatás
response-cost contingency	-	válaszadási költség kontingencia
response-independent reinforcer	-	válasz független megerősítő
response-schlock interval	-	válasz-sokk intervallum
restitutional training	-	restitúciós tanítás, túl korrekciós tanítás
resurgence	-	fellobbanás
retention	-	visszatartás
retrieval	-	visszakeresés
reversal design	-	visszafordításos dizájn
reversible effect	-	megfordítható hatás
role-playing	-	szerepjáték
rule	-	szabály
rule control	-	szabály általi vezérlés
rule-governed behavior	-	szabály irányította viselkedés
run	-	futás (statisztikai)
run of responses	-	válaszok számának futása (statisztikai)
running rate	-	futás aránya (statisztikai)

English	-	Hungarian - Magyar
S-delta	-	S-delta, olyan inger, amelynek jelenlétében egy adott választ nem erősítenek meg vagy nem büntetnek.
S+	-	S+, megkülönböztető inger
sample stimulus	-	minta inger
sample-specific behavior	-	minta-specifikus viselkedés
satiation	-	telítettség
scallop effect	-	kagyló hatás
scatterplot	-	szórásgörbe
schedule	-	menetrend, ütemezés
schedule effect	-	ütemezési hatás
schedule of reinforcement	-	megerősítési ütemezés
schedule thinning	-	ütemezés ritkítása
schema	-	séma
science of behavior	-	a viselkedés tudománya
scored-interval IOA	-	rögzített-intervallum IOA
SD	-	megkülönböztető inger
SD-	-	SD-, negatív diszkriminatív inger
SD/CS test	-	SD / CS teszt, diszkriminatív inger vagy kondicionált inger
SD+	-	SD +, pozitív diszkriminatív inger
second order conditioning	-	másodrendű kondicionálás
second order effect	-	másodrendű hatás
second order schedule	-	másodrendű ütemezés
secondary reinforcer	-	másodlagos megerősítő
selection by consequences	-	következmény függő kiválasztás
self-contract	-	önszerződés
self-control	-	önkontroll
self-desensitization	-	öndeszzenzitizáció
self-instruction	-	öninstrukció
self-management	-	önmenedzsment
self-modeling	-	önmodellezés
self-monitoring	-	önellenőrzés
self-reinforcement	-	önmegerősítés
semantic memory	-	szemantikus memória
semantics	-	szemantika
semi logarithmic chart	-	féllogaritmikus grafikon
sensitivity to contingencies	-	kontingencia érzékenység
sensitization training	-	szenzibilizációs tréning, érzékenyítési tréning
sensory preconditioning	-	érezkszervi előkondicionálás
sequence analysis	-	szekvencia analízis
sequence effect	-	szekvencia hatás
sequential comparison	-	szekvenciális összehasonlítás
sequential withdrawal design	-	szekvenciális visszavonásos dizájn

English	-	Hungarian - Magyar
sequential dependency	-	szekvenciális függőség
serial learning	-	soros tanulás
serial-position effect	-	soros helyzet hatás
session	-	ülés
set	-	készlet
setting event	-	előkészítő esemény
setup	-	helyzet
shaping	-	formálás
simple baseline design	-	egyszerű alapvonal dizájn
simple frequency graph	-	egyszerű frekvencia grafikon
simultaneous comparison	-	egyidejű összehasonlítás
simultaneous conditioning	-	egyidejű kondicionálás
simultaneous discrimination	-	egyidejű diszkrimináció
simultaneous treatment design	-	egyidejű kezelés dizájn
single case experimental design	-	egyedi eset kísérleti elrendezés, egyedi eset kísérleti dizájn
single-subject research	-	egy tárgyú/alanyú kutatás
single-subject research design	-	egy tárgyú/alanyú kutatás dizájn
skills analysis	-	készségek elemzése
Skinner box	-	Skinner doboz, kísérleti kamra
slope	-	lejtés
social comparison	-	szociális/társas összehasonlítás
social disruption	-	szociális zavar
social reinforcer	-	szociális megerősítő
social validity	-	szociális érvényesség
socially mediated negative reinforcement	-	társadalmilag közvetített negatív megerősítés
solistic (tact) extension	-	szólisztikus (érintés) kiterjesztés
spaced-responding DRL	-	osztott válaszadási DRL
specific praise	-	specifikus dicséret
specification	-	specifikáció
split-middle line of progress	-	osztott középső haladási vonal
spontaneous recovery	-	spontán felépülés
SR	-	SR - körülményektől nem függő megerősítő
stability	-	stabilitás
stable state	-	stabil állapot
state-dependent learning	-	állapotfüggő tanulás
steady state	-	egyensúlyi állapot
steady-state performance	-	állandó állapotú teljesítmény
step size	-	lépésméret
stereotyped behavior	-	sztereotip viselkedés
stimulus	-	inger
stimulus change	-	inger változás
stimulus change decrement	-	inger változás csökkenés

English	-	Hungarian - Magyar
stimulus class	-	inger osztály
stimulus continuum	-	inger kontinuum
stimulus control	-	inger vezérlés
stimulus delay procedure	-	inger késleltetési eljárás
stimulus delta	-	SΔ - lásd S-delta
stimulus dimensions	-	inger dimenziók
stimulus discrimination	-	inger megkülönböztetés
stimulus equation	-	ingeregyenlet
stimulus equivalence	-	inger ekvivalencia
stimulus fading	-	inger halványítás
stimulus generalization	-	inger generalizáció/általánosítás
stimulus generalization gradient	-	inger generalizációs gradiens
stimulus induction	-	inger indukció
stimulus preference assessment	-	inger preferencia felmérés
stimulus property	-	inger tulajdonság
stimulus substitution	-	inger helyettesítés
stimulus-contingent	-	inger-függő
stimulus-response chain	-	inger-válasz lánc
stimulus-stimulus pairing	-	inger-inger párosítás
strength of response	-	válasz erőssége
structural approach	-	strukturális megközelítés
subjective evaluation of experts	-	szakértők szubjektív értékelése
subset of behavior	-	viselkedési részhalmaz
successive approximation	-	szukcesszív approximáció, egymást követő közelítés
supernormal stimulus	-	rendkívüli inger, szokatlan inger
superstitious behavior	-	véletlenül megerősített viselkedés
supervisor	-	szupervizor
supervision	-	szupervízió
supervisee	-	gyakornok, (szupervízió alatt álló személy)
supplementary reinforcers	-	kiegészítő megerősítők
suppression	-	elnyomás, elfojtás
surrogate conditioned motivating operations (CMO-S)	-	helyettes kondicionált motiváló műveletek (CMO-S)
symbolic behavior	-	szimbolikus viselkedés – <i>(használgják még a verbális viselkedés esetén; speciális használat során olyan viselkedés, amelynek funkciója a transzfer az egyik ingerről a másikra, úgy, hogy mindkét inger egy ekvivalencia osztályba tartozik)</i>
symbolic matching	-	szimbolikus illesztés/párosítás
symmetrical relation	-	szimmetrikus reláció
symmetry	-	szimmetria
systematic desensitization	-	szisztematikus deszenzitizáció
systematic replication	-	szisztematikus replikáció

English	-	Hungarian - Magyar
tact	-	megnevezés
tact extensions	-	kiterjesztett megnevezési képességek
tact training	-	megnevezés tanítás
tandem schedule	-	tandem ütemezés
tangible reinforcer	-	kézzelfogható megerősítő
target behavior	-	megcélzott viselkedés
task analysis	-	feladatelemzés
teaching loosely	-	laza tanítás
technological replicability	-	technológiai replikáció
teleological explanation	-	teleologikus magyarázat
tell procedure	-	elbeszélő eljárás
temporal conditioning	-	időbeli kondicionálás
temporal contiguity	-	időbeli közelség
temporal discrimination	-	időbeli megkülönböztetés
temporal extent	-	időbeli terjedelem
temporal locus	-	időbeli helyzet
terminal behavior	-	végző viselkedéses lépés
terminal link (see concurrent schedules)	-	végző viselkedéses kapcsolat
terminal rate	-	végző ráta
tertiary reinforcer	-	harmadlagos megerősítő
test-retest reliability	-	teszt-újra tesztelés megbízhatóság
textual	-	szöveges
textual behavior	-	szöveg szerinti viselkedés
textual operant	-	szöveges operáns
thinning	-	ritkítás
three-contingency model of performance management	-	a teljesítmény menedzsment három fázisú modellje
three-term contingency	-	háromfázisú kontingencia
time per cycle	-	idő ciklusonként
time sampling	-	időmintavétel
time schedule	-	időalapú ütemterv
time-delay prompting	-	késleltetett promptolás
time-delay stimulus control procedure	-	időbeli késleltetési ingerszabályozási eljárás
time-out	-	kényszerszünet
time-out contingency	-	kényszerszünet kontingencia
time-out ribbon	-	kényszerszünet szalag
time-out room	-	kényszerszünet szoba
timing behavior	-	időzítő viselkedés
token	-	Jelkép, token, zseton
token economy	-	token gazdaság, pontrendszer, zseton gazdaság
token reinforcement	-	token megerősítő, zseton megerősítő
topographical drift	-	topográfiai eltérés
topographical response	-	topográfiai válasz

English	-	Hungarian - Magyar
topography	-	topográfia
topography based definitions	-	topográfia alapú definíciók
topography of response	-	válasz topográfiája
total duration IOA	-	teljes időtartam IOA
total interval IOA	-	teljes intervallum IOA
total task method of chaining	-	teljes feladatsor láncolási módszer
total task presentation	-	teljes feladatsor bemutatása
total-count IOA	-	összes adat IOA
train-and-hope	-	reményváró tanítás
training transfer	-	képzés transzfer
transcription	-	átírás
transduction	-	transzdukció (közvetítés)
transfer of stimulus control	-	ingerszabályozás átvitele
transition state	-	átmeneti állapot
transition-state performance	-	átmeneti állapot teljesítmény
transitive conditioned motivating operations (CMO-T)	-	tranzitív kondicionált motiváló eljárások (CMO-T)
transitivity	-	tranzitivitás
transitory behavior	-	átmeneti viselkedés
transposition	-	átültetés
treatment acceptability rating form (TARF)	-	kezelés elfogadhatóságát értékelő űrlap
treatment condition	-	beavatkozási kondíció
treatment drift	-	kezelési eltérés
treatment integrity	-	kezelési integritás
treatment packages	-	kezelési csomagok
treatment phase	-	kezelési fázis
treatment utility of assessment	-	az értékelés kezelési hasznossága
trend	-	irány
trial	-	próba
trial-and-error learning	-	belátásos tanulás, próba alapú tanulás
trial-based methods of stimulus preference	-	próba-alapú inger preferenciafelmérés
trial-by-trial IOA	-	próbánkénti IOA
trials to criterion	-	kritérium eléréséhez szükséges próbálkozások száma
two-factor theory	-	kéttényezős elmélet
two-key procedure	-	két kulcsos eljárás
two-term contingency	-	kétfázisú kontingencia

English	-	Hungarian - Magyar
unconditioned aversive stimulus	-	elsődleges averzív inger
unconditioned motivating operation (UMO)	-	elsődleges motiváló művelet (UMO)
unconditioned negative reinforcer	-	elsődleges negatív megerősítő
unconditioned punisher	-	elsődleges büntető
unconditioned reflex	-	elsődleges reflex
unconditioned reinforcer	-	elsődleges megerősítő
unconditioned response	-	elsődleges válasz
unconditioned stimulus (US)	-	elsődleges inger
uncontrolled variable	-	kontrollálatlan változó
unit of analysis	-	elemzés egysége
unit of measurement	-	mértékegység
unlearned aversive condition	-	tanulatlan averzív kondíció
unobtrusive assessment	-	diszkrét (nem feltűnő) értékelés
unpairing	-	párosítás megszüntetése
unscored-interval IOA	-	jelölés/pontozás nélküli intervallum IOA

English	-	Hungarian - Magyar
vaganotic measurement	-	vaganotic mérés
validity	-	érvényesség, validitás
value-altering effect	-	érték változtató hatás
value-altering principle	-	értékváltoztató elv
variability	-	változékonyság, variabilitás
variable	-	változó
variable baseline	-	változó alapvonal
variable duration schedule	-	változó időtartamú ütemezés
variable interval (VI)	-	változó intervallum (VI)
variable interval schedule	-	változó intervallum ütemezés
variable ratio (VR)	-	változó arány (VR)
variable ratio schedule	-	változó arányú ütemezés
variable time schedule (VT)	-	változó időbeosztás (VT)
variable time stimulus presentation	-	időben változó inger bemutatása
variable-interval DRO (VI-DRO)	-	változó-intervallum DRO (VI-DRO)
variable-interval responding	-	változó intervallumú válaszadás
variable-momentary DRO (VM-DRO)	-	változó pillanatnyi DRO (VM-DRO)
variable-ratio reinforcement	-	változó arányú megerősítés
variable-ratio schedule	-	változó arányú ütemezés
variable(s)	-	változó(k)
verbal behavior	-	verbális viselkedés
verbal community	-	verbális közösség
verbal discrimination	-	verbális diszkrimináció
verbal prompt	-	verbális prompt (segítség)
verbal stimuli	-	verbális ingerek
verification	-	ellenőrzés
vicarious learning	-	megfigyeléses, indirekt tanulás
visual analysis	-	vizuális elemzés
vocal behavior	-	vokális viselkedés
voluntarily	-	önként

English	-	Hungarian - Magyar
warm-up	-	bemelegítés (ülés kezdetekkor)
warning stimulus	-	figyelmeztető inger
weak stimulus control	-	gyenge ingerkontroll
whole-interval time sampling	-	teljes intervallumú mintavétel
whole-task analysis (concurrent TA)	-	teljes feladat elemzés (egyidejű feladatelemzés)
whole-interval DRO	-	egész intervallumú DRO
whole-interval recording	-	egész intervallumú mérés
withdrawal design	-	visszavonásos dizájn
withdrawal of reinforcement	-	a megerősítés visszavonása
within experiment replication	-	a kísérleten belüli replikáció
within phase replication	-	a fázison belüli replikáció
within subject design	-	alanyok közötti vizsgálati dizájn
working memory	-	munkamemória

English	-	Hungarian - Magyar
X-axis (abscissa)	-	X-tengely (abszcissza)
Y-axis (ordinate)	-	Y-tengely (ordináta)
yoked boxes	-	összekapcsolt megerősítés csomag (A megerősítés gyakoriságának ütemezésére szolgáló rendszer, mely, mint változóként szerepel a ráta alapú ütemezési kísérletek során.)
Zeigamik effect	-	Zeigamik hatás (nagyobb valószínűséggel emlékeznek egy befejezetlen feladatra, mint egy befejezetre)

References - Hivatkozások

- Cooper, J. O., Heron, T. E., & Heward, W. L. (2007). *Applied behavior analysis (2 ed.)*. Pearson Education Inc.
- Ledford, J. R., & Gast, D. L. (2018). *Single case research methodology: Applications in special education and behavioral sciences* (Ledford J. R. & D. L. Gast, Eds. 3 ed.). Routledge.
- Mayer, G. R., Sulzer-Azaroff, B., & Wallace, M. (2014). *Behavior analysis for lasting change (3 ed.)*. Sloan Publishing.

Online Resource – Online Forrás

<http://www.scienceofbehavior.com/lms/mod/glossary/view.php?id=408> (retrieved on

2/28/2021 – hivatkozás dátuma 2021.02.28.)

The Hungarian Association for Applied Behavior Analysis welcomes any recommendation for the improvement of the dictionary. Please address all your suggestions and comments for improvement and correction to the maveegyeselet@gmail.com email address. Thank you.

A Magyar Alkalmazott Viselkedéselemzés Egyesület szívesen fogad minden korrektúrára és fejlesztésre vonatkozó javaslatot mely a kiadvány pontosságát és érthetőségét szolgálja. Kérjük, javaslatait küldje el emailben a maveegyeselet@gmail.com email címre. Köszönjük.

ISBN 978-615-01-0841-4

*Copyright © 2021 MAVEE
All Rights Reserved.
Minden jog fenntartva.*